

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobkyně: **X. X.**, narozená dne X
bytem X
zastoupená advokátem Mgr. Bc. Lukášem Bělským
sídlem Severní 372, 290 01 Sokoleč

proti
žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2022 č.j. MD 13963/2022-160/3

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhala zrušení rozhodnutí Ministerstva dopravy (dále jen „žalovaný“) ze dne 29. 4. 2022, č. j. MD 13963/2022-160/3 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Magistrátu hl. města Prahy, odboru

Shodu s prvopisem potvrzuje: X.

dopravněsprávních činností, ze dne 22. 11. 2021, č. j. MHMP 1909575/2021/Bac (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím Magistrát hl. města Prahy, odbor dopravněsprávních činností (dále jen „správní orgán I. stupně“), v souladu s ust. § 67 správního řádu rozhodl tak, že žalobkyně se jako provozovatelka motorového vozidla tovární značky Škoda, specifikované registrační značky, dopustila přestupku podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 361/2000 Sb.“), kterého se dopustila tím, že v rozporu s ustanovením § 10 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb. nezajistila, aby dne 13. 4. 2021 v 17:49 hodin v Praze 6, ulici Libocká, v blízkosti sloupu VO č. 611751, směrem k ulici Evropská, při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, kdy s předmětným vozidlem byla při řízení překročena nejvyšší dovolená rychlost, dosud nezjištěný řidič dne 13. 4. 2021 v 17:49 hodin v Praze 6, ulici Libocké, v blízkosti sloupu VO č. 611751, směrem k ulici Evropské, v úseku označeném svislou dopravní značkou „č. B 20a Nejvyšší dovolená rychlost“, kdy v daném případě byla nejvyšší dovolená rychlost v kilometrech za hodinu na značce vyjádřena číslem 30, se neřídil tímto dopravním značením, když jel s předmětným motorovým vozidlem rychlostí 51 km/h, čímž překročil nejvýše dovolenou rychlost o 21 km/h, čímž spáchal přestupek podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona č. 361/2000 Sb., a to porušením ust. § 4 písm. c) téhož zákona. Za spáchání přestupku byla žalobkyni uložena dle ust. § 125f odst. 4 za použití ust. § 125c odst. 5 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb. pokuta ve výši 2 500 Kč, a dále dle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 250/2016 Sb.“) a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Vyhláška“) povinnost uhradit náhradu nákladů řízení v paušální částce 1 000 Kč.

II. Obsah žaloby

3. Žalobkyně namítala, že napadeným rozhodnutím byl porušen správní řád, zákon č. 361/2000 Sb. a zákon č. 250/2016 Sb., byla zkrácena na svých právech, žalovaný rozhodl v rozporu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu v předmětné oblasti. Uvedla, že v podaném odvolání napadala nezákonnost prvostupňového rozhodnutí, žalovaný však napadené vady nezhojil, v napadeném rozhodnutí se chybně vypořádal s argumenty žalobkyně, některé argumenty přecházel bez povšimnutí, zejména námitku úpravy procesních postupů ve vztahu k obecným principům ústavnosti, právního státu a smyslu materiálního aspektu daného skutku označeného za přestupek, námitku povinnosti ustanovit řidiči opatrovníka či ho obeslat či vypořádání se s důkazním návrhem ohledně výsledku pracovníka obsluhujícího měřicí zařízení. Tímto žalovaný nedostal své povinnosti vyplývající z ust. § 68 odst. 3 správního řádu, žalovaný je povinen vypořádat všechny odvolací námitky a návrhy, což neučinil, napadené rozhodnutí je už jen z tohoto důvodu nezákonné.
4. Namítala, že správnímu orgánu I. stupně sdělila identitu řidiče, který se předmětného skutku dopustil, a to A. W., nar. X, bytem X. Správní orgán I. stupně však se žalobkyní rovnou nezákonně zahájil řízení jako s provozovatelem motorového vozidla, nesplnil

Shodu s prvopisem potvrzuje: X.

podmínky dle § 10 zákona č. 361/2000 Sb., porušil zákon a zcela účelově věc odložil, aby mohl zahájit řízení s provozovatelem vozidla, tedy žalobkyní. Správní orgán I. stupně i žalovaný měli postupovat dle správního řádu, řidiče obeslat, dotázat se ho k předmětnému sdělení žalobkyně, případně rovnou předvolat k podání vysvětlení, či ustanovit řidiči opatrovníka. Z tohoto důvodu žalobkyně považovala rozhodnutí za nezákonné.

5. Nezákonnost rozhodnutí žalobkyně spatřovala také v tom, že dle ust. 125f odst. 2 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb. je nutné prokázat, že následkem předmětného jednání nebyla způsobena dopravní nehoda, a to i taková, která se nemusí hlásit Policii ČR (tj. nesplňuje podmínky dle § 47 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb.). Žalobkyně však výslovně uváděla, že se následkem jednání ze dne 13. 4. 2021 v 17:49 hodin dopravní nehoda stala a kdo je jejím viníkem. Správní orgány však pouze konstatovaly, že tvrzení žalobkyně je účelové, aniž by viníka nehody vyslechly, a nepožádaly ho ani o součinnost formou žádosti o podání vysvětlení. Žalovaný se s touto skutečností řádně nevypořádal, rozhodnutí je i proto nezákonné.
6. Správní orgány neuvedly, že by žalobkyně měla omezit nebo ohrozit jiného účastníka silničního provozu, je tak nesporné, že při domnělém nezákonném jednání žalobkyně nikoho neohrozila a ani neomezila. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že pokud jednáním, které naplňuje formální znaky přestupku, nebyl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání nemůže být označeno za přestupek; Nejvyšší správní soud pak opakovaně mezi okolnostmi snižujícími nebezpečnost jednání pro chráněný zájem společnosti pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků, uvedl zejména význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele, míra jeho zavinění a jeho pohnutka. Dle žalobkyně je zcela nedostačující odkaz žalovaného na liberační důvody v ust. § 125f odst. 6 zákona č. 361/2000 Sb. Jednáním žalobkyně nedošlo k naplnění materiální stránky přestupku.
7. Žalobkyně poukazovala na to, že v případě daného skutku nedošlo k překročení rychlosti v místě, které uvedl správní orgán I. stupně. Automatizovaný prostředek měření rychlosti byl obsluhován a výstupy z tohoto zařízení byly spravovány soukromým subjektem, žalobkyně za tímto účelem navrhla i výslech obsluhujícího pracovníka, správní orgány však tomuto důkaznímu návrhu nevyhověly. Rozhodnutí správního orgánu musí splňovat požadavky kladené procesními řády, a musí z něj být seznatelné, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jakým způsobem je hodnotil, a k jakým skutkovým a právním závěrům dospěl. Z pořízené fotodokumentace z místa jednání nelze dovodit, kdy a kde k přestupkovému jednání došlo, z fotografií lze dovodit pouze registrační značku vozidla a jeho tovární značku. Řádné zadokumentování protiprávního jednání na místě je nezbytným předpokladem pro jeho následné a úspěšné dokazování v budoucnu vedeném řízení. Žalovaný se ani s jednou skutečností zákonným způsobem nevypořádal, i z tohoto důvodu je rozhodnutí nezákonné.
8. Navrhla, aby napadené i prvostupňové rozhodnutí bylo zrušeno, věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení, a aby byla žalovanému uložena povinnost uhradit žalobkyni náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

Shodu s prvopisem potvrzuje: X.

9. Dle žalovaného jsou veškeré žalobní námitky liché, žalovaný v řízení postupoval v souladu s platnými právními předpisy a soudní judikaturou, žalobkyni nijak nezkrátil na jejích procesních právech, zabýval se veškerými námitkami a vypořádal je v odůvodnění napadeného rozhodnutí, přičemž vždy uvedl, proč jsou dané námitky liché, případně nedoložené. Žalobní námitky se shodují s námitkami odvolacími.
10. Konstatoval, že žalobkyně uhradila určenou částku stanovenou správním orgánem I. stupně až po uplynutí zákonné lhůty pro její uhrazení, musel tak následovat zákonný postup dle ust. § 125h odst. 7 zákona č. 361/2000 Sb., částka byla žalobkyni vrácena. Následně žalobkyně sdělila, že předmětné vozidlo řídila paní W., bytem Tchaj-wan, která měla nedávno zemřít. Tento postup s označením zemřelého řidiče byl opakovaně správními soudy označen za zneužití práva, proto žalovaný v napadeném rozhodnutí odkázal na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 29. 9. 2020, č. j. 44 A 60/2019 – 30, a rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 5. 6. 2020, č. j. 4 As 450/2019 – 36. Tato procesní strategie je často využívána, viz např. rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2015, č. j. 4 As 101/2015 – 29 a rozsudek NSS ze dne 26. 8. 2016, č. j. 4 As 123/2016 – 24.
11. Navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Obsah správního spisu

12. Ze správního spisu soud zjistil, že dle oznámení o přestupku došlo dne 13. 4. 2021 v 17:49 hodin v ulici Libocká v Praze 6 ve směru do ulice Evropská ke spáchání přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona č. 361/2000 Sb. tím, že rychlost jízdy vozidla tovární značky Škoda, specifikované registrační značky, jehož provozovatelem je žalobkyně, v místě, kde byla nejvyšší dovolená rychlost 30 km/h, byla automatizovaným technickým prostředkem používaným při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bez obsluhy naměřena 54 km/h, a po odečtení odchylky měření tak byla skutečná rychlost 51 km/h.
13. Výzvou ze dne 12. 5. 2021 byla žalobkyně vyzvána k úhradě částky 1 000 Kč, a to do 15 dní ode dne doručení této výzvy. V této výzvě byla žalobkyně dále poučena, že pokud neuhradí danou částku, může správnímu orgánu I. stupně písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče motorového vozidla v době spáchání přestupku. Dále byla žalobkyně poučena, že pokud danou částku uhradí po splatnosti, bude jí bezodkladně vrácena dle ust. § 125h odst. 6 a 7 zákona č. 361/2000 Sb., a pokud danou částku neuhradí, bude správní orgán I. stupně pokračovat v šetření přestupku, nezjistí-li však do 60 dní ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení o přestupku proti konkrétní osobě, věc dle ust. § 76 odst. 1 písm. k) zákona č. 250/2016 Sb. odloží a zahájí řízení o přestupku provozovatele vozidla dle ust. § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. Výzva byla žalobkyni zaslána do její datové schránky, dne 24. 5. 2021 byla doručena fikcí. Žalobkyně se do datové schránky přihlásila dne 15. 7. 2021, téhož dne uhradila částku 1 000 Kč.
14. Součástí správního spisu jsou dvě fotografie, na nichž je zachyceno předmětné motorové vozidlo, a to dne 13. 4. 2021 v 17:49 hodin v ulici Libocká ve směru ulice Evropská v Praze (souřadnice GPS 50°05.1742'N 014°19.7961'E), přičemž v tomto místě a čase byla přístrojem UnicamSPEED, v. č.: CAM14004115, číslo dok.: 126403, naměřena

Shodu s prvopisem potvrzuje: X.

rychlost jízdy tohoto vozidla 54 km/h, kdy maximální dovolená rychlost v tomto úseku byla 30 km/h.

15. Dle dopisu ředitele Krajského ředitelství policie hl. města Prahy ze dne 22. 2. 2021, č. j. KRPA-48370-1/ČJ-2021-0000DI, byl stanoven seznam míst, která byla dle ust. § 79a zákona č. 361/2000 Sb. určena jako místa pro výkon měření rychlosti vozidel strážníky Městské policie hl. města Prahy. Přílohou dopisu je seznam míst, kde je pod bodem 121 uvedena ulice Libocká v Praze 6 mezi SVO č. 611 752 a č. 611 743.
16. Dle ověřovacího listu č. 8012-OL-70591-20, ze dne 10. 12. 2020, byl v ulici Libocká v Praze 6 umístěn silniční rychloměr CAMEA, typu UnicamSPEED č. CAM14004115, a mohl být k měření použit.
17. Dle printscreenu webové stránky www.dopravniinfo.cz bylo dne 10. 12. 2015 zveřejněno místo měření rychlosti v ulici Libocká ve směru do ulice Evropská v Praze 6, a to v místě dle GPS souřadnic 50°5'10.402"N 14°19'47.805"E, kdy v daném místě byla povolena nejvyšší dovolená rychlost 30 km/hod.
18. Žalobkyně byla dopisem ze dne 29. 7. 2021 vyzvána, aby ve lhůtě 5 dní podala nezbytné vysvětlení k prověření došlého oznámení o přestupku, tedy sdělení údajů potřebných k určení totožnosti řidiče předmětného motorového vozidla. Zároveň byla vyrozuměna, že k úhradě určené částky došlo po její splatnosti, a proto jí byla vrácena. Dne 13. 8. 2021 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno sdělení žalobkyně, v němž uvedla, že řidičem předmětného vozidla byla A. W., nar. X, bytem X, žalobkyně dále uvedla, že řidiče poučila o povinnosti dodržovat pravidla silničního provozu platná v ČR, čímž svou povinnost v ust. § 10 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., splnila, a také uvedla, že zaslechla, že řidička v nedávné době zemřela.
19. Záznamem ze dne 13. 9. 2021 správní orgán I. stupně věc přestupku řidiče odložil dle ust. § 76 odst. 1 písm. k) zákona č. 250/2016 Sb., neboť do 60 dnů od přijetí oznámení nebo ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Sdělení žalobkyně coby provozovatelky předmětného vozidla, že vozidlo řídila paní W. z T'chaj-wanu, která měla zemřít, považoval za zcela účelovou a promyšlenou taktiku, odkázal na svou úřední činnost, z níž jsou mu obdobná podání známa, tvrzení žalobkyně vyhodnotil jako nevěrohodná, a dospěl k závěru, že žalobkyně potřebné údaje k osobě řidiče nezná.
20. Příkazem ze dne 13. 9. 2021, č. j. MHMP 1437083/20201/Bac, byla žalobkyně jako provozovatelka motorového vozidla uznána vinnou z přestupku dle ust. § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., porušením ust. § 10 odst. 3 téhož zákona, za což jí byla uložena pokuta ve výši 2 500 Kč. Proti tomuto příkazu podala žalobkyně odpor.
21. Předvoláním k ústnímu jednání ze dne 13. 10. 2021 byla žalobkyně vyrozuměna o zahájení správního řízení ve věci přestupku provozovatele vozidla dle ust. § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. pro podezření z porušení ust. § 10 odst. 3 téhož zákona, a zároveň byla předvolána k ústnímu jednání nařízenému na den 9. 11. 2021 v 10:00 hodin. Předvolání bylo žalobkyni doručeno dne 13. 10. 2021.
22. Dle protokolu o ústním jednání ze dne 9. 11. 2021 se žalobkyně k nařízenému ústnímu jednání nedostavila bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu, bylo proto konáno dle ust. § 80 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb. v její nepřítomnosti.

Shodu s prvopisem potvrzuje: X.

23. V prvostupňovém rozhodnutí ze dne 22. 11. 2021 správní orgán I. stupně shledal, že žalobkyně svým jednáním porušila povinnost provozovatelky vozidla dle ust. § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. pro porušení ust. § 10 odst. 3 téhož zákona. Tvzení žalobkyně, že předmětné vozidlo řídila paní A. W. z Tchaj-wanu, která měla zemřít, považoval za zcela účelovou a promyšlenou taktiku, přičemž svůj závěr opřel o skutečnost, že takové podání je mu velice dobře známo z úřední činnosti, kdy ho používá více provozovatelů nezávisle na sobě (přitom odkázal na další spisové značky správních řízení), přičemž předmětná podání jsou naprosto shodná, mění se pouze osoby údajných řidičů, tvrzení žalobkyně se proto jeví jako nevěrohodné, a vzhledem k tomu, že správní orgán I. stupně neměl postaveno na jisto, kdo byl v daném místě a čase řidičem motorového vozidla, věc přestupku řidiče dle ust. § 76 odst. 1 písm. k) zákona č. 250/2016 Sb. odložil. Dále se zabýval tím, zda byly naplněny podmínky pro zahájení řízení o přestupku dle ust. § 125f odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., poukázal na subsidiaritu odpovědnosti za přestupek provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek řidiče, přičemž odkázal na rozsudky NSS ze dne 16. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014 – 45, ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 – 21, a ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46, žalobkyni uváděného řidiče nelze vyslechnout jako svědka, či s ním jinak komunikovat, viz rozsudek NSS ze dne 31. 3. 2016, č. j. 4 As 282/2015 – 32, taková procesní strategie v podobě označení údajného řidiče, který měl spáchat protiprávní jednání, a který v mezidobí zemřel, případně označení jiné osoby, která je pro správní orgán nekontaktní či nedostupná, je často využívána, viz rozsudky NSS ze dne 31. 7. 2015, č. j. 4 As 101/2015 – 29, ze dne 26. 8. 2016, č. j. 4 As 123/2016 – 28. Konstatoval, že znaky přestupku provozovatele vozidla byly naplněny. Dále odkázal na rozsudek NSS, č. j. 4 As 28/2006 – 67, a dospěl k závěru, že v dané věci není nutné zvlášť se zabývat jednotlivými znaky skutkové podstaty přestupku provozovatele vozidla, neboť již samotné znění ust. § 125f zákona č. 361/2000 Sb. v souvislosti s podklady pro vydání rozhodnutí značí, že byly naplněny jak formální, tak materiální znaky, jelikož s předmětným vozidlem nebylo respektováno ust. § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., je evidentní, že nebyly dodržovány pravidla silničního provozu, resp. povinnosti blíže neidentifikovaného řidiče.
24. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, v němž namítala, že správnímu orgánu I. stupně byla známa totožnost řidiče motorového vozidla, zjistil tak skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, správnímu orgánu I. stupně bylo též zřejmé, že řidič vozidla zemřel, přesto žalobkyni uznal vinnou z projednávaného přestupku, správní orgán I. stupně rezignoval na zákon a řídil se metodikou Ministerstva dopravy, č. j. 8/2013-160-OST/5, zcela účelově věc odložil, aby mohl zahájit řízení vůči provozovateli, pokud však provozovatel správnímu orgánu I. stupně sdělí údaje o řidiči vozidla, není možné, aby proti němu správní orgán zahájil řízení. Z prvostupňového rozhodnutí také nebylo zřejmé, jak mohl správní orgán I. stupně s jistotou a nezpochybnitelně tvrdit, že v rozhodnutí popsané jednání vykazuje znaky přestupku a nemá za následek dopravní nehodu, žalobkyně sdělila, že k dopravní nehodě došlo, označila též konkrétního viníka jeho jménem, datem narození a bydlištěm, správním orgánem musí být nade vší pochybnost prokázáno, že k dopravní nehodě nedošlo, důkazní břemeno nese správní orgán, viz rozsudek NSS ze dne 24. 5. 2006, č. j. 2 As 46/2005 – 55. V prvostupňovém rozhodnutí pak není uvedeno, že by žalobkyně měla omezit nebo ohrozit jiného účastníka silničního provozu, je tak nesporné, že při domnělém jednání žalobkyně nikoho neohrozila ani neomezila, jednáním žalobkyně tak nedošlo k naplnění materiální stránky přestupku. S odkazem na rozsudek NSS ze dne

14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 – 48, uvedla, že správní orgán I. stupně materiální aspekt neprokázal, postupoval tak v rozporu se zákonem i rozhodovací praxí správních soudů. Ve správním spisu není jediný důkaz, že by došlo k překročení rychlosti v místě, které uvedl správní orgán I. stupně, z fotodokumentace nelze dovodit, kdy a kde k přestupkovému jednání došlo, automatizovaný prostředek byl obsluhován a výstupy z něj spravovány soukromým subjektem, proto žalobkyně navrhla k důkazu svědeckou výpověď konkrétního obsluhujícího pracovníka.
25. V napadeném rozhodnutí ze dne 29. 4. 2022 žalovaný shledal, že správní orgán I. stupně postupoval v souladu s právními předpisy, byly splněny podmínky pro zahájení přestupkového řízení s provozovatelem vozidla dle ust. § 125f odst. 5 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., žalobkyně na výzvu ke sdělení totožnosti řidiče uvedla, že vozidlo řídila paní W., bytem Tchaj-wan, která měla nedávno zemřít, správnímu orgánu I. stupně tak nezbylo, než věc přestupku řidiče odložit ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. k) zákona č. 250/2016 Sb. a zahájit řízení o přestupku provozovatele vozidla, k tomu odkázal na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 29. 9. 2020, č. j. 44 A 60/2019 – 30, a rozsudek NSS ze dne 5. 6. 2020, č. j. 4 As 450/2019. Uvedl, že tato procesní strategie je často využívána, viz např. rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2015, č. j. 4 As 101/2015 – 29, a žalovaný nemůže souhlasit s tím, aby v minulosti často přestupci označované „účelové výmluvy na osobu blízkou“, které vedly k přijetí právní úpravy zakotvující odpovědnost provozovatele vozidla dle ust. § 125f a násl. zákona č. 361/2000 Sb., byly nahrazeny jinými „účelovými výmluvami na osobu jinou“, jejíž identifikační údaje jsou sice správnímu orgánu I. stupně sděleny, avšak z různých důvodů (oznamovateli nepochybně známých) jsou pro správní orgán nevyužitelné, neboť tato osoba je nedostupná, viz rozsudek NSS ze dne 26. 8. 2016, č. j. 4 As 123/2016 – 24. Dále odkázal na liberační důvody vymezené v ust. § 125f odst. 6 zákona č. 361/2000 Sb., přičemž v daném případě taková situace nenastala. Shrnutí, že správní orgán I. stupně v souladu s ust. § 125f odst. 5 zákona č. 361/2000 Sb. učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a následně zahájil řízení z hlediska objektivní odpovědnosti. Podmínky ust. § 125f odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb. byly splněny, správní spis obsahuje dostatečný důkazní materiál, a to fotodokumentaci a oznámení o přestupku, z nichž vyplývá, že řidič předmětného vozidla v předmětnou dobu nerespektoval dopravní značku č. B 20a „Nejvyšší dovolená rychlost“ s vyobrazením číslu 30, když jel rychlostí 51 km/h. K námitce ohledně dopravní nehody žalovaný uvedl, že z podkladů pro vydání rozhodnutí nevyplývá, že by v předmětném případě došlo k nějaké dopravní nehodě, a pokud žalobkyně tvrdila opak, pak měla tuto skutečnost prokázat, protože ji tíží důkazní břemeno, k tomu odkázal na rozsudek NSS ze dne 2. 5. 2013, č. j. 3 As 9/2013 – 35, a uvedl, že žalobkyně ani nespecifikovala, kde k dopravní nehodě došlo, jaká byla časová prodleva mezi údajnou dopravní nehodou a přestupkovým jednáním, zda vůbec lze hovořit o přímé souvislosti v podobě následku porušení pravidel, nadto údajným dalším aktérem dopravní nehody byl opět cizinec, žalovanému se proto dané tvrzení vzhledem ke způsobu obhajoby jevílo jako ryze účelové. K materiální stránce přestupku uvedl, že vzhledem k tomu, že jde o tzv. objektivní odpovědnost, je materiální stránka dána naplněním skutkové podstaty přestupku provozovatele vozidla, správní orgán I. stupně postupoval v souladu s právními předpisy, když odkázal na ust. § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., zprostit se odpovědnosti lze pouze za splnění podmínek v ust. § 125f odst. 6 téhož zákona. K námitce, že z prvostupňového rozhodnutí není zřejmé, jakým způsobem správní orgán I. stupně hodnotil podklady a k jakým skutkovým a právním

závěrům dospěl, žalovaný odkázal na str. 3 prvostupňového rozhodnutí, a konstatoval, že ve správním spise je celá řada podkladů, které prokazují místo spáchání přestupku, včetně souřadnic GPS, tudíž nepanují pochybnosti o místě spáchání přestupku, tvrzení žalobkyně je navíc zarážející, když nevyužila svého práva seznámit se s předmětným spisem, protože může těžko zpochybňovat obsah jednotlivých podkladů, především kvalitu a obsah fotografií. K námitce obsluhy a správy automatizovaného technického prostředku soukromým subjektem uvedl, že bylo prokázáno, že rychlost měřila Městská policie hl. města Prahy, tato skutečnost vyplývá z ověřovacího listu, v němž je uvedeno, že vlastníkem rychloměru je Hlavní město Praha, která provádí měření prostřednictvím městské policie, rychloměr je ověřen pro měření rychlosti silničních vozidel při kontrole dodržování nejvyšší dovolené rychlosti, v daném případě byl rychloměr umístěn na sloupu veřejného osvětlení, měří automaticky rychlost projíždějících vozidel v daném místě, což lze snadno ověřit v libovolném veřejně dostupném digitálním mapovém portálu po zadání souřadnic GPS, tudíž se nejedná o automatizovaný technický prostředek s obsluhou, jak tvrdila žalobkyně, vyslýchat žalobkyni navrženého svědka by tudíž bylo nadbytečné. Závěrem konstatoval, že řízení nebylo stíženo vadou, která by měla vliv na zákonnost prvostupňového rozhodnutí.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

26. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; dále jen „s.ř.s.“). Při přezkoumávání vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
27. Soud ve věci rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.
28. Podle ust. § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. *provozovatel vozidla se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*
29. Podle ust. § 10 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb. *provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*
30. Podle ust. § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb. *při účasti na provozu na pozemních komunikacích je každý povinen řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace.*
31. Žalobkyně namítala, že správní orgán I. stupně s ní, jakožto s provozovatelkou motorového vozidla, nezákonně zahájil řízení ve věci spáchání přestupku dle ust. § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., ačkoliv mu byla známa totožnost řidiče, tohoto řidiče měly správní orgány obeslat, vyzvat ho k podání vysvětlení, či mu ustanovit opatrovníka. K tomu soud uvádí následující.
32. Podle ust. § 125f odst. 5 zákona č. 361/2000 Sb. *obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních*

Shodu s prvopisem potvrzuje: X.

komunikacích vykazuje, a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo, b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

33. Z citovaného ustanovení vyplývá, že správní orgán projedná přestupek provozovatele vozidla v případě, že učinil nezbytné kroky ke zjištění totožnosti pachatele přestupku, tj. řidiče. K pojmu nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku se již mnohokrát vyjádřil Nejvyšší správní soud, přičemž dle jeho judikatury správní orgány sice mají za účelem zjištění pachatele přestupku vyvinout dostatečné úsilí, nicméně pachatele přestupku není možné vypátrat vždy a správní orgány v tomto směru nemusejí vynakládat nepřiměřené úsilí, a to zejména při zjevných obstrukcích a v případech, kdy provozovatel jako řidiče označí osobu s adresou pobytu v zahraničí; v takových případech Nejvyšší správní soud klade relativně nízké požadavky na to, jaké kroky musí správní orgány učinit předtím, než zahájí řízení s provozovatelem vozidla, viz rozsudek NSS ze dne 5. 6. 2020, č. j. 4 As 450/2019 – 36.
34. Dále v rozsudku ze dne 25. 3. 2020, č. j. 9 As 311/2018 – 27 NSS uvedl, že *„je třeba velmi důsledně odlišovat případy, které prokazatelně naplňují znaky obstrukčního jednání ze strany provozovatele vozidla, resp. jeho opakovaně takto jednajících zástupců (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016 - 40, ze dne 23. 11. 2016, č. j. 2 As 249/2016 - 39, ze dne 13. 4. 2017, č. j. 10 As 324/2016 - 46, či ze dne 24. 7. 2018, č. j. 5 As 41/2016 - 47), od případů, v nichž ke zneužití práva zjevně nedochází. Jak konstatoval NSS v rozsudku ze dne 3. 5. 2017, č. j. 3 As 61/2016 - 44, je třeba „rozlišovat mezi skutečným splněním povinnosti označit řidiče vozidla, jímž byl spáchán přestupek, a obstrukčními postupy, které jako akt zneužití práva nelze aprobovat a jež (po ověření a zdůvodnění, že jde právě o takový případ) překážku pro uložení správního deliktu provozovateli vozidla podle § 125f zákona o silničním provozu nevytvářejí. (...) V případě nejružnějších obstrukčních praktik je tedy skutečně namísto nečinit takové procesní úkony, které se s ohledem na povahu sdělených informací, dřívější poznatky z úřední činnosti či jednání samotných provozovatelů vozidel jeví jako zcela neefektivní, bezúčelné či ne hospodárné.“* V rozsudku ze dne 30. 1. 2019, č. j. 6 As 231/2018 – 18 NSS uvedl, že *„v případě, kdy provozovatel vozidla sdělí údaje o totožnosti a adrese údajného přestupce, je zásadně povinností správního orgánu pokusit se tuto osobu kontaktovat, aby s ní bylo možné přestupek projednat (s výjimkou situací, kdy je správnímu orgánu již z předchozí úřední činnosti známo, že se jedná o osobu nekontaktní či neexistující, nebo je účelem postupu provozovatele zjevně toliko procesní obstrukce). Pokud se na základě označení pachatele provozovatelem vozidla nepodaří přestupek prokázat, neboť tvrzený pachatel žije v zahraničí, písemnost správního orgánu se mu nepodaří doručit a správní orgán nemá k dispozici žádné další indicie, které by mohly reálně vést k určení totožnosti pachatele přestupku a jeho usvědčení, je podmínka učinění nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu splněna.“* (podtržení doplněno – pozn. soudu) Z uvedeného vyplývá, že je třeba rozlišovat případy nesoucí znaky obstrukčního jednání od případů, kdy provozovatel vozidla skutečně plní svou povinnost označit osobu řidiče. Pokud provozovatel vozidla označí konkrétní osobu za řidiče motorového vozidla, je zásadně povinností správního orgánu pokusit se takovou osobu zkontaktovat a věc přestupku s ní projednat. Avšak v případech obstrukčního jednání správní orgány nejsou povinny činit další procesní úkony, které by byly neefektivní, bezúčelné či ne hospodárné.

35. V projednávaném případě správní orgán I. stupně před zahájením řízení ve věci přestupku provozovatele vozidla opakovaně vyzval žalobkyni, aby sdělila údaje ohledně totožnosti řidiče. Na první výzvu žalobkyně nereagovala, na druhou výzvu označila konkrétní fyzickou osobu bydlící na Tchaj-wanu, o které uvedla, že zřejmě zemřela. Správní orgán I. stupně sdělení žalobkyně považoval za nedůvěryhodné a obstrukční, odkázal přitom na jiná správní řízení, v nichž provozovatelé motorových vozidel používají obdobnou taktiku, věc přestupku řidiče odložil s tím, že neměl postaveno najisto, kdo byl v daném čase a místě řidičem motorového vozidla a nezjistil tak skutečnosti odůvodňující zahájení řízení vůči konkrétní osobě. Žalovaný postup správního orgánu I. stupně aproboval.
36. Soud se s postupem správních orgánů ztotožňuje. Žalobkyni byla dvakrát dána možnost sdělit totožnost řidiče, poprvé na základě výzvy dne 24. 5. 2021, kdy byla vyzvána k uhrazení určené částky či sdělení identity řidiče, a dále na základě výzvy ze dne 29. 7. 2021, kterou byla vyzvána k podání vysvětlení ohledně identity řidiče. Na první výzvu žalobkyně reagovala pouze opožděným zaplacením určené částky, totožnost řidičky nesdělila, tyto údaje správnímu orgánu I. stupně uvedla až v návaznosti na druhou výzvu dne 13. 8. 2021. Postup, kdy provozovatel vozidla uvedl údaje o totožnosti řidiče majícího bydliště v zahraničí (v nyní projednávaném případě na Tchaj-wanu) a který měl navíc po spáchání přestupku zemřít, byl velmi častým případem obstrukčního jednání, viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2016, č. j. 4 As 123/2016 – 24, v němž NSS uvedl, že „[t]ato procesní strategie v podobě označení údajného řidiče, který měl spáchat protiprávní jednání a který v mezidobí zemřel, případně označení osoby, která je pro správní orgány nekontaktní či nedostupná, je „profesionálními zmocněnci v oblasti dopravních přestupků“ často využívána, jak vyplývá např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2015, č. j. 4 As 101/2015 - 29. Nejvyšší správní soud přitom nemůže souhlasit s tím, aby v minulosti často přestupci používané „účelové výmluvy na osobu blízkou“, které vedly k přijetí právní úpravy zakotvující odpovědnost provozovatele vozidla podle § 125f a násl. zákona o silničním provozu, byly nahrazeny jinými „účelovými výmluvami na osobu jinou“, jejíž identifikační údaje jsou sice správnímu orgánu sděleny, avšak z různých důvodů (oznamovateli nepochybně známých) jsou pro správní orgán nevyužitelné, neboť tato osoba je nedostupná.“ (podtržení doplněno – pozn. soudu) Lze tak souhlasit s tím, že postup žalobkyně evidentně vykazuje znaky obstrukčního jednání, její označení řidiče je možné považovat za nevěrohodné.
37. Soud tak neshledal pochybení v postupu správního orgánu I. stupně, který žalobkyni označenou osobu, jež měla v inkriminovaném čase a místě vozidlo řídit, neobeslal výzvou k podání vysvětlení a ani jinak nečinil další kroky směřující k projednání přestupku řidiče vozidla, neboť takový postup by byl s ohledem na výše uvedené skutečnosti bezúčelný, neefektivní a nevhodný. Soud proto danou žalobní námitku nepovažuje za důvodnou, správní orgán I. stupně učinil nezbytné kroky ke zjištění totožnosti pachatele přestupku, opakovaně umožnil žalobkyni jako provozovatelce vozidla sdělit totožnost skutečného řidiče vozidla, sdělení žalobkyně však nebylo takové povahy, aby na jeho základě správní orgán I. stupně mohl zjistit skutečnosti odůvodňující zahájení řízení vůči konkrétní osobě. Z těchto důvodů správní orgán I. stupně byl oprávněn dle ust. § 125f odst. 5 zákona č. 361/2000 Sb. zahájit řízení o přestupku vůči žalobkyni.

38. V dalším žalobním bodě žalobkyně namítala, že správní orgány se dostatečně nevypořádaly se skutečností, že následkem porušení pravidel se stala dopravní nehoda, ohledně které žalobkyně uvedla i viníka.
39. Podle ust. § 125f odst. 2 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb. *provozovatel vozidla za přestupek podle odstavce 1 odpovídá, pokud porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.*
40. Předně soud uvádí, že své tvrzení o tom, že se následkem přestupkového jednání stala dopravní nehoda, žalobkyně poprvé použila až v podaném odvolání, v prvostupňovém řízení jej neuváděla, správní orgán I. stupně se tak s touto námitkou nemohl vypořádat. V odvolání pak žalobkyně pouze uvedla, že následkem jednání popsaného správním orgánem došlo k dopravní nehodě, která se nemusí hlásit PČR, označila jejího účastníka a viníka (jménem, datem narození a bydlištěm). Neuvedla však nic bližšího k této dopravní nehodě, tj. k jejímu průběhu, či následkům, na podporu svého tvrzení nepřipojila ani nenavrhla žádné důkazy.
41. Z podkladů ve správním spise přitom nevyplývá, že by následkem přestupkového jednání došlo k dopravní nehodě, nejsou zde o tom žádné indicie, ani na fotodokumentaci či v jiných podkladech, žalobkyně ani na žádné podklady ve spise nepoukázala. Žalovaný se s touto odvolací námitkou dostatečně vypořádal, měl za to, že žalobkyně v podaném odvolání neuvedla žádné konkrétní skutečnosti ohledně údajné dopravní nehody (tj. kde přesně k dopravní nehodě došlo, jaká byla časová prodleva mezi údajnou dopravní nehodou a přestupkovým jednáním, zda byla naplněna přímá souvislost mezi porušením pravidel a dopravní nehodou, apod.), existence dopravní nehody nevyplývá ani z podkladů ve správním spise. Za takové situace bylo na žalobkyni, aby vznik tvrzené dopravní nehody prokázala, na ní bylo v tomto směru důkazní břemeno. Správní orgány ani nemohly prokazovat neexistující skutečnosti, neboť by to bylo v rozporu s tzv. negativní teorií důkazní (k tomu srov. např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29. 8. 2019, č. j. 73 A 75/2017 – 83, body 37 - 40). Žalobkyně však ohledně údajné dopravní nehody ani neuvedla dostatečně konkrétní tvrzení, svá tvrzení ničím neprokázala, nevznikly tudíž pochybnosti o tom, že předmětné porušení pravidel nemělo za následek dopravní nehodu a nebyl tedy dán důvod k vyloučení odpovědnosti provozovatele vozidla. V důsledku toho nebylo ani povinností žalovaného údajného viníka dopravní nehody vyslýchat či jej vyzývat k podání vysvětlení. Žalobní námitku proto soud neshledal důvodnou.
42. V dalším žalobním bodě žalobkyně, obdobně jako v odvolání, namítala, že neomezila ani neohrozila jiné účastníky silničního provozu, a proto nebyla naplněna materiální stránka přestupku. K tomu soud odkazuje na vypořádání této námítky v napadeném rozhodnutí, kde žalovaný konstatoval, že věc přestupku řidiče byla odložena, v daném řízení jde o přestupek provozovatele vozidla, jehož odpovědnost je objektivní a materiální stránka přestupku je dána již naplněním skutkové podstaty přestupku provozovatele vozidla, zprostit se odpovědnosti za přestupek lze jen za podmínek dle ust. § 125f odst. 6 zákona č. 361/2000 Sb. Správní orgán I. stupně se v prvostupňovém rozhodnutí naplněním znaků skutkové podstaty přestupku provozovatele vozidla rovněž zabýval, přičemž s odkazem na podklady ve správním spise a na ust. § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. ve spojení s ust. § 10 odst. 3 téhož zákona uvedl, že formální i materiální znaky přestupku byly naplněny, s předmětným vozidlem nebylo dodržováno ust. § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., a je proto evidentní, že pravidla silničního provozu, resp. povinnosti řidiče, dodržovány nebyly, je naplněna hypotéza právní

normy § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb. K tomuto odůvodnění soud nemá žádné výhrady, námitka je nedůvodná, k naplnění materiálního znaku se nevyžaduje, aby byli omezeni či ohroženi jiní účastníci silničního provozu.

43. Žalobkyně též zpochybňovala, že k překročení rychlosti došlo v místě, které uvedl správní orgán I. stupně, dle žalobkyně z pořízené fotodokumentace nelze dovodit, kdy a kde k přestupkovému jednání došlo.
44. I s touto odvolací námitkou se žalovaný v napadeném rozhodnutí řádně vypořádal, soud ve shodě s žalovaným shledal, že místo spáchání přestupku je prokázáno řadou podkladů ve spise, kdy zejména na pořízené fotodokumentaci je uveden čas, kdy k zachycení předmětného vozidla v daném místě došlo, a také přesné souřadnice GPS, kde bylo vozidlo zachyceno, ostatní podklady ve spise jsou s tímto vymezením v souladu, není tedy pochyb o tom, kdy a kde k přestupkovému jednání došlo. Oproti tomu, daná námitka je zcela obecná a nekonkretizovaná, žalobkyně nijak nevyvrátila, že ke spáchání přestupku došlo na místě specifikovaném správními orgány.
45. Rychlost byla v daném místě měřena silničním rychloměrem CAMEA, typu UnicamSPEED č. CAM14004115, přičemž jde o automatizovaný technický prostředek používaný při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bez obsluhy, který je ve vlastnictví Hlavního města Prahy (viz oznámení o přestupku a ověřovací list č. 8012-OL-70591-20). Silniční rychloměr pak byl umístěn na sloupu veřejného osvětlení, přičemž jeho umístění bylo možné dohledat na webových stránkách www.dopravniinfo.cz. Na daném místě pak dle dopisu ředitele Krajského ředitelství policie hl. města Prahy ze dne 22. 2. 2021 měření prováděla Městská policie hl. města Prahy. Nešlo tak o měřicí zařízení, které by bylo ve správě soukromého subjektu, ani o automatizovaný technický prostředek s obsluhou, a žalovaný právě s ohledem na tyto skutečnosti výslech žalobkyní navrženého pracovníka jako svědka neprováděl. Soud se s tímto posouzením žalovaného ztotožňuje.
46. Soud tak shrnuje, že žalovaný v napadeném rozhodnutí řádně a srozumitelně vypořádal též odvolací námitky žalobkyně.
47. Na základě shora uvedeného soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
48. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje: X.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 6. října 2023

Mgr. Kateřina Peroutková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: X.